

Diet'a Ungariei.

Sedint'a d'in 30. aprile a casei reprezentantiloru.

Presiedinte: Carolu Szentiványi. — Protocolu lu duce Franciscu Ocsvay, pre vorbitori i insemna Vilelmu Tóth si Georgiu Ioanovics.

Dupa verificarea protocolului sedintiei de sambeta, presiedintele areta mai multe scrisori ce i-au venitu d'atunci, intre cari: liceulu de Posionu si celu de Miskolez ceru actele dietali; comun'a Fadd d'in cottulu Tolna areta ca la 108 locuitori li s'au facutu nedreptate, indusi fiindu intre dilerii alodiali, desi au fostu dileri urbariali. — Se trimite la comisiunea pentru petitiuni.

Locuitorii d'in Satu-Mare recurgu pentru calea de feru de la Dobritinu catra orasiulu lor. — Se trimite la comisiunea pentru petitiuni.

Nicolae Borbély deputatu d'in cottulu Heves, prin o scrisore indreptata catra dieta, renuncie la mandatulu de deputatu, căci sanetatea struncinata nu-i permite a luá a supra-si sarcin'a ast'a. — Presiedintele va provocá cerculu respectivu s'e-si aléga altu deputatu.

La ordinea dilei sunt verificari. Referintele comisiunei verificatorie Carolu Torma cetesce reportulu. Se verifica Ladislau Domokos d'in Alb'a de sus, căci exceptiunea contra alegerei, comisiunea nu o afla de motivata. Cas'a se alatura comisiunei.

Referintele Solomonu Gajzágó cetesce reportulu deputatului Baltasar Horvath despre investigatiunea facuta in cerculu de Kapuvár (cottulu Siopronului) la demantatiunea dietei, pre bacea protestelor contra alegerei lui Mihaiu Lukinich. Comisiunea propune verificarea lui Lukinich.

Se escá desbatere lunga, la care participara mai multi oratori, pentru si contra, in fine prin scolare nu se potú constata majoritatea, deci se face votare si pre Lukinich lu dechiarara de verificatu prin majoritate de 42 voturi.

Nefindu obiecte gatite spre desbatere, nu se decide candu se va tiené sedint'a venitoare, deci presiedintele o va insciintia in modulu indatenatu.

In ante si dupa 20 septembrie 1865.

Studie a sup'ra constitutiunei si partiteloru in Austria.

II.

Cestiunea Ungariei si barbatii maioritatii d'in senatulu imperialu de la 1861 pana la 1865.

Pre langa tota naintarea, de la diet'a unghuresca din 1861, nu trebuia — dicu multi — dupa a dou'a adresa aceleia se se rumpu firulu pertractariloru. Pre langa tote pretensiunile extreme, ce partit'a dietei unghuresci le propusesse si pretinsese, era cu potintia a se abate era-si pe calea impacuirii; desl nu fara greutati mari si abnegare de sine, dara totusi era cu potintia, ba in principiu a si fostu. Caci d'in acelu stadiu, ce se luase indecursulu desbateriloru infocate de adresa, proiectulu relatiuniloru trebuí se aparati d'in

FOISIORA.

Iancu Voda.

I.

Cine Dómne! 'mi strigá?
Striga-mi bab'a d'in Bosn'a;
„Auditi voi turciloru,
Auditi tatariloru!
Voi la Iancu se-mi porniti
Si cercati de-lu mai turciti,
Ca altcum ve prepaditi!“
Turcii candu o audiá,
Ei la Iancu se grabia, —
Sevai! turcii
Oá si spurcii,
Si tatarii
Cá tintariii!
Candu la Iancu ajungea,
Ei d'in graiu asiá dicea:
„Iancule! se te turcesci,
Legea nóstra s'o primesci,
Deca vrei se mai traiesci!“
Iancu Voda cuventá:

„Legea mea n'oiu lapedá
Pana capulu sus mi-a stá!“
Turcii candu 'lu audiá
Ei napoi ca se grabia,
Pan' la bab'a d'in Bosn'a,
Si d'in graiu asiá graia:
„Vedi cum dice Iancu Vod'a,
Elu atunci s'a mai turof,
Si nu se vá romanf,
Candu noi baba! i-omu gasi,
Vr'o cincidieci de berbeci,
Frumosiei si ciubelgei!“
Bab'a candu a auditu,
La anima o-a stracnitu,
Totu de frie'a Iancului,
Iancului Vitezului,
Si-ea pe turci ca-i inventia,
Iera turcii ca plecá
Colo 'n tiera la Craiova,
D'in mij multe culegea,
Si lui Iancu ca-i ducea
Vr'o cincidieci de berbeci,
Frumosiei si ciubelgei, —
Si candu Iancu 'i vedeá
Loru d'in graiu ca li graia:
„Dar' ce vreti voi turciloru?
Turciloru nebuniloru!

intia de aici, la care sunt depuse listele de subscriere.

Procuratorulu generale cere de la curtea de cassatiune darea in judecata a metropolitulu d'in Iasi, pentru crim'a de tradatoru, comisa in calitatea de funtiunariu alu statului. (Vom vedé curundu aceste-a evineminte descrise de diurnalele romane Red.)

ITALIA. Corpulu legelativu alu Italiei in sedint'a de 30 aprile, cu unanimitate incuviintia guvernulu plenipotintia extraordinaria pentru crearea medilóceloru finantiali necesarie la aperarea statului.

Toti ministrii pusera portfoiele lor la despusetiunea presiedintelui gener. Lamarmora, prevedindu casulu ca situatiunea lu va chiamá pre acest'a aiure la aptivitate. Lamarmora imbia pre Ricasoli, dar acest'a cugeta ca inca n'a sositu tempulu de retragere pentru ministeriulu actualu.

Studentii de Torino infintiara unu comitetu, pentru a forma o legiune d'in cetatiani universitatiloru regatului.

Gard'a nationale de Catania a dechiaratu ca ea garanta pentru ordine, candu guvernulu va chiamá trupele regulate. Ministrulu de resbelu i trimise salutare.

D'in Florentia se insciintia ca intr'unu consiliu ministeriale, dupa ce s'a statoritu ca cati-va generali se fie denumiti de comandanti de corpuri, se se intarésca cetatea Bologna, Cremona, se se cumpere cai s. a. s'a incuviintiatu si infintiarea trupeloru de voluntiri, rezervandu-se lui Garibaldi denumirea conducatoriloru.

Despre planurile Italiei, dice „V. u. Sch. Z.“ d'in Tirolu: Nu e mai multu indoiela ca la casulu de resbelu cu Italia, voluntirii italiani se vor arunca in muntii Tirolului. Avemu ach insciintiari despre acest'a.

D'in Neapole se scrie ca venindu trupele regulate d'acolo catra medianoapte, se formara corpuri de voluntiri, cari vor opera contra banditiloru.

D'in aceste sciri e usioru a deduce ca in locu de combinatiuni politice, probabilmente curundu vom ave a ne ocupá de scirile de pre campurile de resboiu.

Statulu bancei nationale austriace.

Estragemu d'in aretarea statulu bancei nationale pre lun'a Aprile urmatoarele date in sume rotunde:

Vistieri'a bancei in moneta sunatore face ce-va mai multu ca 125 1/2 milioane fl. v. a.

Pretensiunile reali ce are in argintu suie ce va peste 12 1/2 milioane fl. v. a.

Pretulu sconturiloru bancei in Vien'a si filiale suie peste 112 1/2 milioane fl. v. a.

Imprumutele bancei pe langa ipoteca de pemu facu ce-va peste 42 1/2 milioane fl. v. a.

Imprumute la statu pe catu tine privilegiulu bancei 80 milioane fl. v. a.

Unu restu de imprumutu la statu dece-va pestu 9 milioane fl. v. a.

O pretensiune la statu in argintu de apróp 10 milioane fl. v. a.

O pretensiune la statu, acoperita cu bunurib pemnorate de ce-va peste 25 milioane fl. v. a.

Rate d'in pretiulu de vendiare a unoru bunur de statu — aprópe 3 milioane fl. v. a.

Efekte de bursa de realizatu — ce-vasi pestu 3 milioane fl. v. a.

Imprumute ipotecari — aprópe 66 milioane fl. v. a.

Fondulu pensiuniloru aprópe 1 1/2 mil. fl. v. a.

Pretiulu realitatiloru si fundulu instruitu alu bancei aprópe 4 1/2 milioane fl. v. a.

Mai alte pretiuri de — ce-vasi peste 1 1/2 milionu fl. v. a.

Deci totu statulu activu la olalta suie la: 516.515.743 fl. v. a.

Totu atat'a face si statulu pasivu, ale caru posturi principali sunt:

Fondulu bancei cu — ce-vasi peste 110 mil. fl. v. a.

„ dereserva „ „ 11 „ „ „

Bilotele d'in cercuatiune aprópe 338 „ „ „

Bilote de pemu in „ „ 55 „ „ „

In decursulu lunei treunte s'au imbatitu bancnotele d'in cursu cu aprópe 12 mil. fl. v. a. dar sum'a acest'a s'a bagatu in escontulu de politie.

Vistieri'a in moneta sunatore n'a crescutu in lun'a lui Aprile de catu cu 2685 fl. v. a.

Burs'a d'in 3 maiu

e totu iritata si alarmata, precum o descrieramu in numerulu de mai nainte. Cursurile efepeleru ei totu mereu scadu, si totu cu repedimea de mai nainte. Galbinii suira adi panu la 5 fl. 50—60 cr. v. a.

Agiulu argintulu e 14— 15

Imprumutulu nationale se dá cu . . . 56— 57

Metalicele 5 procentuali se vendu cu 52— 53

Actiunile bancei „ „ „ 620

„ drumuluifer.denordu „ „ 130—131

Obligatiunile dess.depam.d'inUng. „ 58

„ Trans. „ 53

„ Bucovina „ 55

Valuta mai nu apare la bursa, hartiilele mai nu le cumpere nimene, ele se dau in costu cu cate 2 fl. la luna.

Pentru Romani'a avemu a observá, cumca in impregiurariile de astadi comerciantii ce au a responde aici sume anumite, mai cu bunu folosu o potu face acest'a prin trimiterea de monete sunatore, de catu prin folosirea de rimese, fiindu ca rimesele de'n strainetate ce usu lungu, mai nu se potu scontá.

Eu atunci m'oiu mai turof,
Si nu m'oiu mai romanf,
Candu voi mie-mi veti gasi,
Unu porcelu neintiercatu,
La nóe serofe aplecatu!“

II.

Turcii candu l'au auditu
Inderetru s'au grabitu,
Babei tote-au povestitu, —
Dara bab'a, fiórcu mare,
Se pricepe la 'nsielare,
Ea d'in cocina-a lasatu,
Unu porcelu neaplecatu,
Si ea turciloru l'a datu,
De la Iancu-au renturnatu!
Candu la Iancu au ajunsu,
Voda bine ca li-a spusu:
Turciloru
Nebuniloru!
Cum grabiti
Se me tureiti, —
Dar' eu legea nu mi-oiu dá
Pana capu 'n sus va stá, —
Ci de vreti se me turciti,
La biserica-mi veniti!“
Iancu cu turcii plecá,

La biserica venia,
Iancu porcelulu luvá
Friptu in blidu pe cum era, —
P' urma palosiulu scotea,
Si d'in gura li dicea:
„Cine porcelu n'a manca,
Viu de-aice n'a scapá!“
Turcii-atunci s'au ingrozitu, —
Dupa porcelu s'au imbulzitu,
Vod'a porcelu a impartitu
Si pe turci i-a romanitu, — —
La cati carne n'a ajunsu,
Osele in gura li-a pusu!
Turcii-a casa renturnaá,
Apoi bab'a-i intreba:
„Dar turcitati voi pe Iancu?“
— Ba, turciramu noi pe dracu!
Elu ne romanu pe noi,
Si d'abia scapamu napoi,
Sevai cu porcelulu friptu,
Pe noi toti ne-a romanitu!“
Bab'a, candu 'i audiá,
Limba 'n gura-i amutiá,
Si pe turci ca 'i plesnia,
Sange d'in obrazu asiá!